

Γέρων Αρσένιος Σπηλαιώτης (1886 - 15 Σεπτεμβρίου 1983) (Ιωσήφ Μ.Δ.)

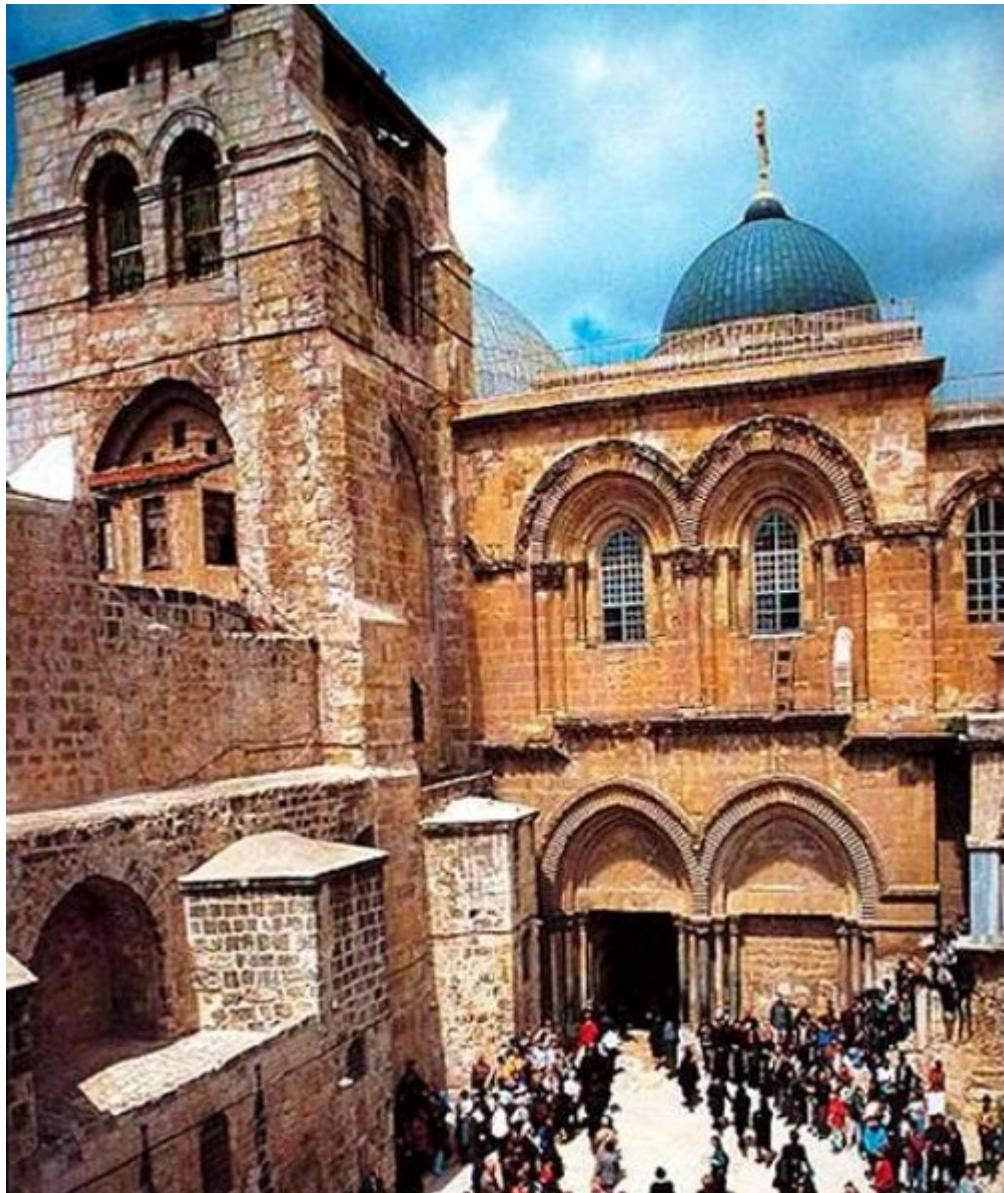
/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Ο μακάριος Γέρων Αρσένιος ο Σπηλαιώτης (1886-1983), συνασκητής για σαράντα περίπου χρόνια του οσίου Ιωσήφ του Ησυχαστή (1897-1959).

Μέσα σε λίγες σελίδες δεν είναι εύκολο να σκιαγραφήσεις τον βίο και την πολιτείαν ενός μεγάλου ασκητού του μεγέθους του αειμνήστου Γέροντος Αρσενίου. Στην καταγωγή ήταν Πόντιος. Σε νεαράν ηλικία πυρομένος από θείο ζήλο αναχωρεί με τα πόδια από τη Ρωσία μέχρι τη Βασιλεύουσα και από εκεί με πλοίο καταφθάνει στους Αγίους Τόπους, όπου αόκνως υπηρέτησε σχεδόν μία δεκαετία στον Πανάγιον Τάφο και σε άλλα προσκυνήματα.

Ο ιερός Ναός της Αναστάσεως στα Ιεροσόλυμα όπου ο μακάριος Γέροντας
Αρσένιος (συμπεριλαμβανομένων και άλλων αγιοταφιτικών προσκυνημάτων)
διακόνησε για περίπου μία δεκαετία.

Εκεί κατά θείαν οικονομία γνωρίστηκε με τον γνωστό μεγάλον ασκητή της Αιγίνης, Ιερώνυμο από τον οποίον διδάχτηκε και τα πρώτα ανώτερα μαθήματα της ασκητικής ζωής.

Ο μακαριστός Γέροντας Ιερώνυμος της Αίγινας, ο οποίος υπήρξε ο πρώτος εν
Χριστώ διδάσκαλος του μακαρίου Γέροντα Αρσένιου του Σπηλαιώτου και
Ησυχαστού.

Αλλά η διψασμένη εκείνη ψυχή, πυρομένη από τον ένθεον έρωτα λέγοντας μετά του Δαυίδ: «εδίψησέ σε η ψυχή μου εν γη ερήμω και αβάτω και ανύδρω», άφησε τους θορύβους του κόσμου και μετέβη στον Άθωνα, στο Αγιώνυμο περιβόλι της Θεοτόκου.

Παραδομένος στο Πανάγιο Πνεύμα σαν σε πρώτο σταθμό έμεινε λίγα χρόνια στην Ιερά Μονή Σταυρονικήτα όπου και έλαβε το άγιο σχήμα μετονομασθείς σε Αρσένιον από Ανατόλιος όπου ονομάσθη με ρασοευχή στα Ιεροσόλυμα.

Η Ιερά Μονή Σταυρονικήτα. Πανοραμική άποψη.

Εκμεταλλευόμενος το ιδιόρρυθμο σύστημα της μέχρι τότε λειτουργούσης Μονής, προέβη σε σκληρούς και ανώτερους αγώνες.

Όμως η δίψα της ασκήσεως πολύ σύντομα τον ώθησε κατόπιν πληροφορίας άνωθεν να εγκαταλείψη τη μοναστηριακή ζωή και να μεταβή στην ακρώρειαν του Όρους αναζητώντας ανώτερους ασκητές όπου με την διδαχή και το παράδειγμα τους οδηγούν εις την τελειότητα.

Βλέποντας ο Κύριος, τον ειλικρινή πόθον του δεν άργησε να του φανερώσῃ το ποθούμενο. Και το ποθούμενο ήταν ένας άλλος νέος, ο οποίος έψαχνε ακριβώς για τον ίδιο σκοπόν και με τον ίδιον πόθο. Οι δύο αυτοί νέοι για πρώτη φορά

συναντήθηκαν ψηλά εκεί πάνω στην αγία κορυφή του Άθω. Και όπως ο μαγνήτης έλκει και ενώνεται με το σίδηρο, κατ' αυτόν τον τρόπο το Πανάγιον Πνεύμα είλκυσε τον ένα προς τον άλλο. Έκτοτε ενωμένοι τω πνεύματι παρέμειναν οι δύο νέοι αχώριστοι κατά την υπόσχεση που έδωκαν μεταξύ τους μέχρις ότου τους εχώρησε ο θάνατος.

Ο άλλος νέος ήταν ο μεγάλος μετέπειτα νηπτικός ασκητής του 20ου αιώνος Ιωσήφ ο Ησυχαστής, ο οποίος τότε με το λαϊκό του όνομα λεγόταν Φραγκίσκος Κώττης.

Οι μακάριοι Γέροντες Αρσένιος (αριστερά) και Ιωσήφ (δεξιά) οι Σπηλαιώτες και Ησυχαστές, οι για σαράντα χρόνια αχώριστοι συνασκητές. Λεπτομέρεια μεγαλύτερης φωτογραφίας.

Οι δύο αυτοί νέοι έκτοτε ωσάν μέλισσες μάζεψαν ότι το πιο εκλεκτό είχε τότε η έρημος του Αγίου Όρους προκειμένου να τρυγήσουν τους γλυκύτατους καρπούς του Αγίου Πνεύματος.

Γνωρίστηκαν πρώτα με τον φημισμένο Γέροντα Δανιήλ τον Κατουνακιώτη, με τον Καλλίνικον τον Ησυχαστή, με τον Γεράσιμο, με τον Ιγάτιο και όσα άλλα εύοσμα άνθη της ερήμου.

Ο μακαριστός Γέροντας Δανιήλ Κατουνακιώτης (1846-1929), ο σοφός και διακριτικός αγιορείτης Γέροντας.

Γράφει σε μία επιστολήν ο αείμνηστος Ιωσήφ: «τα σπήλαια ολοκλήρου του Άθωνα με εδέχοντο επισκέπτην, βήμα προς βήμα... ίνα εύρω πνευματικόν να με διδάξῃ ουράνιον θεωρίαν και πράξιν».

Έτσι λοιπόν ψάχνοντας βρήκαν και και το εκλεκτώτερο ρόδο της ερήμου τον παπα-Δανιήλ τον Ησυχαστήν εκεί ψηλά στη σπηλιά του Αγίου Πέτρου.

Ο ασκητής αυτός λειτουργούσε κάθε βράδυ μεσάνυχτα και η λειτουργία κρατούσε 3-4 ώρες, διότι από την πολλήν κατάνυξη και αίσθηση του μυστηρίου η λειτουργία γινόταν με πολλές διακοπές και πάντοτε το έδαφος γινόταν λάσπη από τα πολλά δάκρυα. Ο Γέροντας αυτός ήταν προικισμένος με πολλά χαρίσματα μεταξύ των οποίων και το προορατικό χάρισμα. Ζούσε με συνεχή ξηροφαγία και μονοφαγία όλο το έτος.

Απ' αυτόν οι δύο ασκητές Ιωσήφ και Αρσένιος παρέλαβαν την τάξιν της

μονοφαγίας και ξηροφαγίας, αλλά και την τάξιν της παντοτινής αγρυπνίας.

Στο διάστημα της αγρυπνίας ο Γέρων Αρσένιος καθώς ο ίδιος μου ομολόγησε έβγαζε επί πολλά χρόνια 3.000 γονυκλισίες κάθε βράδυ και η υπόλοιπη αγρυπνία γινόταν με ορθοστασία. Όσο για ανάπαυση για πολλά χρόνια κρεββάτι δεν φιλοξένησε τους δύο ασκητές. Μετά την ολονύχτια κοπιαστική αγρυπνία επρόσφεραν λίγο φόρο στο σαρκίον καθήμενοι σε σκαμνάκι.

Όσο για φαγητό; Καθημερινά μονοφαγία, το δε κυριότερο γεύμα παξιμάδι μάλιστα πολλές φορές μουχλιασμένο και σκουλικιασμένο. Το Σαββατοκυρίακο, αν έβρισκαν, έτρωγαν και οτιδήποτε άλλο εκτός κρέατος, αλλά και πάλιν άπαξ (μονοφαγία).

Ο Ιερός Ναός του Τιμίου Προδρόμου στην Σκήτη του Αγίου Βασιλείου.

Πέραν αυτών ο Γερο-Αρσένιος επεμελείτο και τις χειρονακτικές εργασίες. Ζώντας τα πρώτα χρόνια εκεί ψηλά στα βράχια του Αγίου Βασιλείου, ανεβοκατέβαινε 1-2 ώρες απότομο ανήφορο ανεβάζοντας προμήθειες όχι μόνο για τους εαυτούς τους αλλά και για όλους τους ασκητές. Κουβαλούσε στους ώμους πέτρες και διάφορα υλικά για την συντήρηση και επισκευή των λιθόκτιστων καλύβων και πεζουλιών.

Επειδή τα έργα αυτά είναι ανώτερα των ανθρωπίνων δυνάμεων, ρωτώντας κάποτε τον παππού, μου ομολόγησεν, ότι μόλις έβαζε μπροστά την ευχή του Γέροντα το φορτίο ξελάφρωνε και μια ανώτερη δύναμη τον έσπρωχνε, ώστε με μεγάλη

ευκολία ανέβαινε εκείνο τον ανήφορο και μάλιστα μέσα στο λιοπύρι του καλοκαιριού, με την ευχή αδιάλειπτη στα χείλη.

Όσο για περιβολή; Για πολλά χρόνια οι δύο ασκητές, χειμώνα καλοκαίρι, ζούσαν ρακένδυτοι και ξυπόλητοι σε βαθμό, που πολλοί τους θεωρούσαν «σαλούς». Δεν ήσαν σαλοί κατά κόσμον, αλλά δια Χριστόν.

Γι' αυτούς άρμοζε ο λόγος του αποστόλου: «περιήλθον εν μηλωταίς εν αιγείοις δέρμασιν, υστερούμενοι, κακουχούμενοι, ων ουκ ην ἀξιος ο κόσμος· εν ερημίαις πλανώμενοι και ὄρεσι και σπηλαίοις και ταις οπαίς της γῆς (Εβρ. ια' 37-38).

Ο Ιερός Ναός του Τιμίου Προδρόμου στις σπηλιές της Μικράς Αγίας Άννας.

Οι δύο μεγάλοι αυτοί ασκητές, αφού έζησαν σχεδόν είκοσι χρόνια εκεί ψηλά στη σκήτη του Αγίου Βασιλείου, το 1938 απόφασισαν να κατέβουν χαμηλώτερα στη Μικρά Αγία Άννα μαζί με μια μικρή συνοδεία που ήδη προσκολλήθηκε κοντά τους. Εκεί παρέμειναν μέχρι το 1953. Μετά το '53 μετέβησαν ακόμα πιο χαμηλά στη Νέα Σκήτη. Ο μεγάλος ασκητής Ιωσήφ ήδη απήλθε προς τα ουράνια το 1959. Δεν αξιώθηκα να τον γνωρίσω. Αξιώθηκα όμως το 1964 να πρωτογνωρίσω το Γέροντα Αρσένιο. Η αρετή του αειμνήστου Γέροντα μου Παπα Χαραλάμπους, υποτακτικού τότε του Γέροντος Αρσενίου, αλλά και θείου και αναδόχου του κατά σάρκα, θεία χάριτι με σαγήνεψαν ώστε έκτοτε να παραμείνω μαζί τους μέχρι της οσίας

τελευτής τους.

Πανοραμική άποψη της Νέας Σκήτης, η οποία διοικητικά υπάγεται στην Ιερά Μονή Αγίου Παύλου.

Με τον Γέροντα Αρσένιον έζησα δεκαοκτώ συναπτά έτη. Εγνώρισα την αρετή τους πλούσιους καρπούς του Αγίου Πνεύματος, αγάπη, χαρά, ειρήνη κ.λ.π., αλλά προ πάντων την μακαρίαν απλότητα και ακακία, την ευθύτητα, την ειλικρίνεια και τη μεγάλη ταπείνωση, το μεγάλο αγωνιστικό φρόνημα κ.ά.

Επιλήψει με ο χρόνος διηγούμενον περί της θαυμαστής ζωής του μεγάλου αυτού ασκητού. Όμως ο χώρος δεν επιτρέπει.

Εν κατακλείδι, παραθέτω σπαράγματα από τον πρόλογον του βιβλίου «Γέρων Αρσένιος Σπηλαιώτης», από ένα άλλο εκλεκτό μέλος της συνοδείας του, τον αείμνηστον Γέροντα Ιωσήφ Βατοπαιδινόν:

«Για τον Γέρο Αρσένιον, ισχύει το ευαγγελικό “ίδε αληθώς Ισραηλίτης εν ω δόλος ουκ ἔστι” Ήτο εκ φύσεως ευθύς, απλός, άκακος, πράος, υπήκοος και κατ’ εξοχήν, σπάνιος αγωνιστής και ακτήμων.

Όταν αγρυπνούσε, από βραδύς ξεκινούσε με χιλιάδες γονυκλισίες και ολονύκτιον ορθοστασίαν μέχρι να ξημερώσῃ. Πολλές φορές ο παππούς αυτός δεν εννοούσε να ξεκολλήσῃ από την ευχήν. Πλησιάζαμε στο παράθυρο. Ήταν μεταρσιωμένος.

- Γέροντα ήλθε η ώρα της δουλειάς, και ο παππούς αφού συνερχόταν απαντούσε με

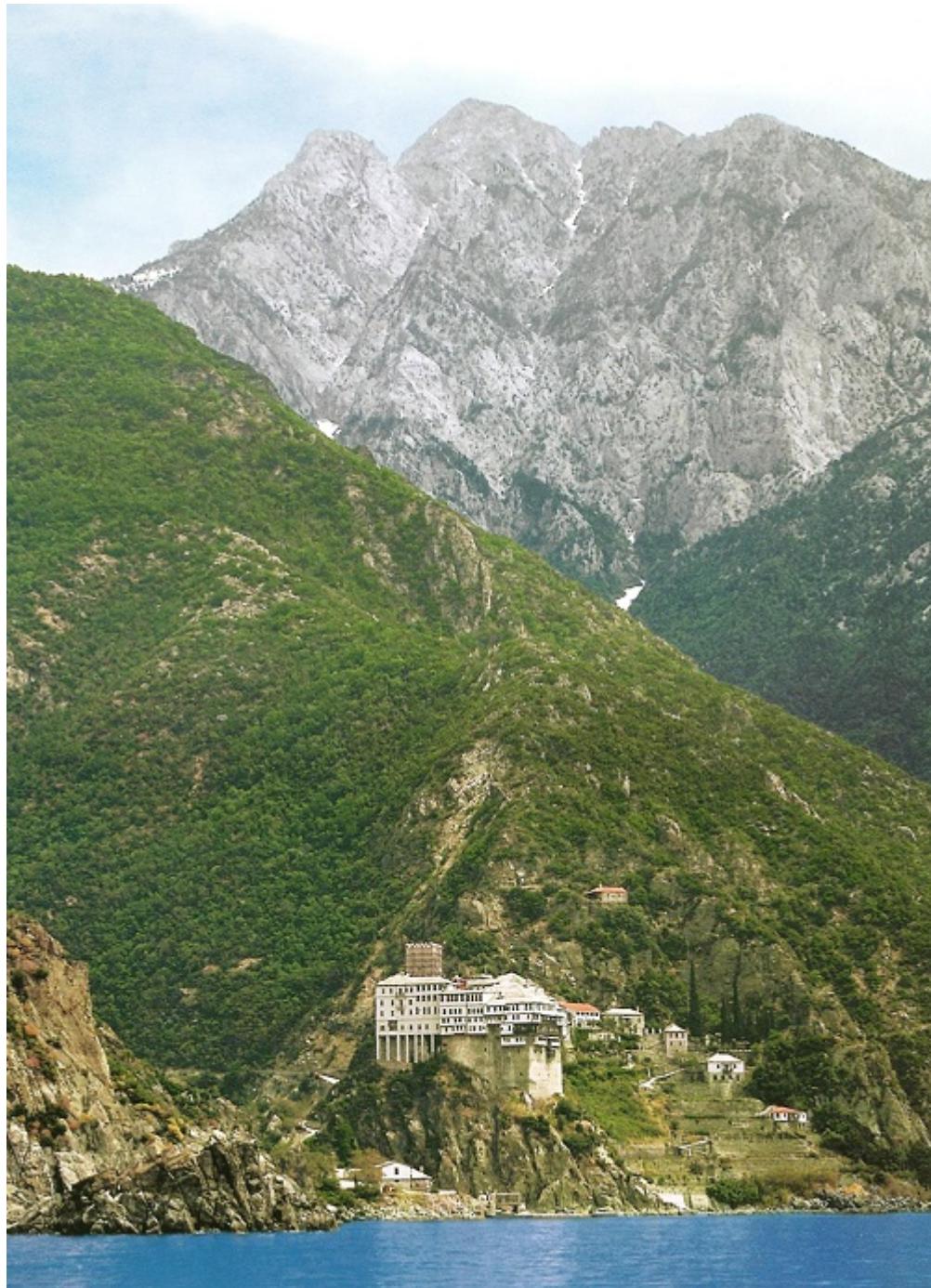
απλότητα

- Ξημέρωσε κιόλα;»

Η συνοδεία του Γέροντος Αρσενίου του Ησυχαστού στο παρά τις Καρυές, Ιερό Χιλανδαρινό Κελλίο
Αγίου Νικολάου, Μπουραζέρι, κατά την περίοδο 1967-1979.

Με τον άγιον αυτόν παππού έζησα τρία χρόνια στην Νέα Σκήτη· δώδεκα στο Χιλανδαρινό κελλί «Μπουραζέρι» και τα τελευταία τρία χρόνια της ζωής του στην ευαγή Ιερά Μονή Διονυσίου, όπου λόγω λειψανδρίας προσκλήθηκε ο αεύμνηστος Γέροντάς μου Παπα Χαράλαμπος να την στελεχώση αναλαμβάνοντας και τα σκήπτρα της ηγουμενίας. Η Μονή αυτή τιμάται επ' ονόματι του Τιμίου Προδρόμου.

Η Ιερά Μονή Αγίου Διονυσίου, Αγίου Όρους.

Σ' όλα του τα χρόνια ο Γέρων Αρσένιος είχε προστάτην τον Μέγαν Πρόδρομον. Εκεί λοιπόν στη Μονή πλήρης ημερών με οσιακό τέλος αφήκε την τελευταία του αναπνοή στις 2/15 Σεπτεμβρίου του 1983 στα χέρια του Βαπτιστού Ιωάννου. Αιωνία αυτού η μνήμη.

Ας

έχουμε την ευχήν του
Ιωσήφ Μ.Δ.